

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตถั่วฝักยาวโดยวิธีการตัดยอดในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยใช้แบบสัมมนาซึ่งได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปสัมมนาเกษตรกรในเขต ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการยอมรับเทคโนโลยีหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วฝักยาวโดยวิธีการตัดยอดในระบบเกษตรอินทรีย์

ผลการวิจัยพบว่า

1. เกษตรกร 30 ราย ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุไม่เกิน 47 ปี มีการศึกษาเฉลี่ยจบการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-5 คน และเป็นแรงงาน 2-3 คนต่อครัวเรือน มีพื้นที่ถือครองไม่เกิน 5 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของตนเอง มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรทั้งเกษตรอินทรีย์และเกษตรเคมี มีรายได้เฉลี่ยต่อฤดูปลูก 21,461.54 บาท ผ่านการอบรมความรู้เกษตรอินทรีย์ด้านการทำน้ำหมักชีวภาพจากเกษตรอำเภอและมีความพอใจต่อผลผลิตที่ได้จากการทำเกษตรอินทรีย์
2. ผลการเปรียบเทียบผลผลิตถั่วฝักยาว น้ำหนัก และความยาวฝัก ที่ปลูกโดยการตัดยอดและไม่ตัดยอดในสภาพแวดล้อมและการดูแลเดียวกัน กำหนดให้ สิ่งทดลองที่ 1 ไม่ตัดยอด (control) สิ่งทดลองที่ 2 ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 3 ใบ สิ่งทดลองที่ 3 ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 4 ใบ สิ่งทดลองที่ 4 ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 5 ใบ สิ่งทดลองที่ 5 ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 6 ใบ เก็บผลผลิตในพื้นที่ปลูก 16 ตารางเมตร สิ่งทดลองที่ 4 (ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 5 ใบ) และสิ่งทดลองที่ 2 (ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 3 ใบ) ให้ปริมาณผลผลิตสูงสุด คือ 49.60 และ 48.65 กรัม ตามลำดับ รองลงมา คือ การตัดยอดเมื่อมีใบจริง 4 และ 6 ใบ ให้น้ำหนัก 36.20 และ 34.90 กิโลกรัม กรรมวิธีที่ให้น้ำหนักต่ำที่สุด คือ การไม่ตัดยอด มีน้ำหนัก 31.10 กิโลกรัม ในขณะที่คุณภาพความยาวฝัก และจำนวนฝักใน 500 กรัม ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ แสดงว่าการปลูกถั่วฝักยาวโดยการตัดยอดเมื่อมีใบจริง 5 และ 3 ใบ เป็นวิธีการเพิ่มปริมาณผลผลิตในพื้นที่จำกัดได้

3. เกษตรกรผู้ปลูกถั่วฝักยาวมีการยอมรับเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วฝักยาวโดยวิธีการตัดยอดในระบบเกษตรอินทรีย์หลังได้รับการถ่ายทอดสูงกว่าก่อนได้รับการถ่ายทอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัย เรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตถั่วฝักยาวโดยวิธีการตัดยอดในระบบเกษตรอินทรีย์ มีประเด็นที่ต้องอภิปราย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบการเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตของถั่วฝักยาว โดยเทคโนโลยีการตัดยอดที่ระดับของใบจริงต่างกันและการไม่ตัดยอดในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยทำการตัดยอดถั่วฝักยาวที่ระยะต่างกันหลังจากปลูก 25 วัน ทำการตัดยอดเมื่อมีใบจริง 3 4 5 และ 6 ใบ ปรากฏว่า กิ่งข้างที่แตกออกมีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนใบจริง แต่เมื่อมีใบจริงมากขึ้นกิ่งข้างที่แตกลดลง ความถี่ของการแตกกิ่งข้างในสิ่งทดลองที่ 3 และ 4 ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 4 และ 5 ใบ จะมีความถี่สูงที่สุดคือ 3-4 กิ่ง ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกับ สมเพียร เกษมทรัพย์ (2546) ที่กล่าวว่า การตัดยอดเป็นการเด็ด ตัดส่วนของยอดของพืชออก เพื่อที่จะบังคับให้ต้นพืชแตกกิ่งข้างได้เร็วขึ้น ภายในเวลาพร้อม ๆ หรือไล่เรียงกัน ทำให้พุ่มต้นกว้าง มีจำนวนกิ่งและจำนวนยอดต่อต้นตามความต้องการของผู้ปลูก ส่วนวิธีการตัดยอดที่แตกต่างกันจะให้ผลผลิตต่างกัน คือ สิ่งทดลองที่ 4 และ 2 ตัดยอดเมื่อมีใบจริง 5 และ 3 ใบ ให้ผลผลิตสูงสุด คือ 49.60 และ 48.65 กิโลกรัม ซึ่งสอดคล้องกับ นิพนธ์ ไชยมงคล (2556) ที่กล่าวว่า การปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิตและคุณภาพสูง จำเป็นต้องมีการตัดแต่งยอดและกิ่ง เพื่อให้เกิดการสมดุลในการสร้างและใช้อาหาร โดยให้ต้นแม่มีการเจริญเติบโตเต็มที่ การปล่อยให้เถา แขนงและผลเจริญในระยะแรกจะทำให้เกิดการแย่งอาหาร ส่งผลให้ยอดของต้นแม่ชะลอการเจริญ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลผลิตคุณภาพต่ำ นอกจากนี้ อิศรา สุขสถาน (2545) ทำการศึกษาการตัดยอดถั่วลิสงในพันธุ์ไททาน 9 และ สข.38 พบว่า การตัดยอดเมื่อ 75 และ 80 วัน ที่ความสูง 40 ซม.เหนือพื้นดิน มีการเพิ่มผลผลิตมากกว่าการไม่ตัดยอดในถั่วลิสงทั้ง 2 พันธุ์ เช่นเดียวกับ รัฐพล ชูยอด (2548) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลการตัดยอดต่อผลผลิตถั่วลิสง โดยทำการตัดยอดที่อายุ 70 75 80 วัน และ ตัดยอดต้นหลักที่ความสูง 30 40 เซนติเมตร เปรียบเทียบกับการไม่ตัดยอด ผลการทดลอง พบว่า การตัดยอดทำให้ผลผลิตของถั่วลิสงเพิ่มขึ้นและการตัดยอดที่อายุและระดับความสูงต่างกันของต้นถั่วลิสงไม่มีผลให้ได้ผลผลิตเมล็ดต่างกัน

2. การยอมรับเทคโนโลยีการตัดยอดเพื่อเพิ่มผลผลิตของถั่วฝักยาวด้วยระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร หลังการถ่ายทอด เกษตรกรจะมีความสนใจ เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำเกษตร

อินทรีย์ และเกษตรกรได้คิด ตัดสินใจ จากการรับฟัง แลกเปลี่ยน พูดคุย ตรงกับคำกล่าวของ สายสองงค์ แก้วเกษตรกรรม (2545) ที่ว่า ถ่ายทอดเพื่อให้ประชาชนรู้จักคิด ตัดสินใจ ศึกษาและวิเคราะห์จากผู้ ถ่ายทอดความรู้ โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยน คั้นคว้าจากเอกสาร จากการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มี และสอดคล้องกับสรรพคุณ เบญจศรี (2554) ได้ทำการประเมินองค์ประกอบผลผลิตและความพึงพอใจ ต่อการบริโภคถั่วฝักยาวและถั่วพุ่มภายใต้เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อการบริโภคถั่วฝักยาวในระบบเกษตรอินทรีย์ มีความพึงพอใจเฉลี่ย 4.11 คะแนน โดยมีค่าความพอใจจากความยาวฝัก 4.20 คะแนน รสชาติ 3.41 คะแนน สีฝัก 4.61 คะแนน และขนาดของฝัก 4.20 คะแนน

